

(Fortsat fra 2. Side).

stille de Modeller, Tegninger og fotografiske Reproduktioner, som skal være den danske Videnskabs »Visitkort« i Amerika og denne Samling er nu afsendt. Inden den bliver anbragt paa Museet, vil den imidlertid blive udstillet paa Verdensudstillingen i et typisk gammeldansk Bindingsværkshus, der vil faa sin Plads i Videnskaberens Hal. Den videnskabelige Samling omfatter 21 danske Videnskabsmænd Tycho Brahe, Ole Rømer og H. C. Ørsted til Niels Finsen og Niels Bohr. Af Tycho Brahe kommer bl. a. hans Sektant og af Ole Rømer en Model af det Apparat, hvormed han bestemte Lysets Hastighed. Efter hvad den danske Kommissions Sekretær, Professor Buch Andersen har konstateret, er Ole Rømer den egentlige Opfinder af Termometret, ligesom han først af alle har udfundet Metersystemet. Ørsted vil bl. a. blive mindet som den første, der fremstillede Aluminium.

Ur útheiminum.

Fríður millum Kína og Japan.

Tað sigst, at Kína og Japan eru við at binda frið.

Hitt særmerktu fyrri henda frið er, at teir báðir fíggingdarnir eru komnir til sættis um, at *eystan* skal vera fyrri *eystanmenn*. Teir »hvítu« skulu haldast burtur frá landinum hjá teim gulu. Hvat sigur *Rusland* og *Amerika*??

Fíggarviðurskiptini

Úti í heiminum hava sjáldan verið so flókt sum nú. Londini eru lopin frá gullinum, tö húka Frankríki og Holland eftir enn. Seinast rýmdi Amerika. Okkurt má gerast, jú fyrr jú betri. Oddamennirnir í teim ymsu stóru londunum hava verið til »privat fund« við Rosenvelt í Amerika. Tað er særliga tollkríggið landanna millum, ið Rosenvelt vil hava londini at helma í við, so handilin landanna millum kann koma aftur í gongd og teir yvirfyltu vorugoymslurnar tónast. Men hövuðstreytin fyrri hesum er, at hin stóra fljódin fær nakað at keypa fyrri. So statt er loysningurin av arbeiðsloysinum fremsta mál. Rosenvelt hevur

hug at leggja skart at teim drepanði »trustum« og »kartellum«, ið voldast av einstøkum kapitalistum. Men kann hann gera tað — og vilja hinir statsmennirnir fylgja honum? Hetta er hitt stóra spursmálið. Útlitið fyrri hesum er ikki særliga ljóst — tessverri.

Nazistarnir

hava vunnið stóran valsigur í Eysturriki. Leggja Eysturriki og Týskland saman, spyrja menn.

Eiturframleiðslan.

Vit fáa eina hylling á, hvussu stóra nøgd av eitri menn framleiða, tá ið vit hoyra, at tað eru yvir 30.000 menniskjur í arbeiði í eiturframleiðsluni. 10 tons vera seld hvønn mánaða. Fyri yvir 350 milliúnir vera av eitri um árið.

Tey fylgdust í livinum sum i deyðan.

Í Chicagu doydu um dagirnir eini hjún sama dag og vórðu grivin í somu grøv. Hann var 106 ár, hon eitt ár yngri.

Hópur av kinesiskum eggum

verður innfóður til Europa, særliga Svøríki. Eggini eru ikki bfilgari enn t. d. tey svensku, men liðug til at brúka — og tað elvir kundunum at keypa. Alt skal ganga sum fótur í hosu. Sjálvt tað at kóka eitt egg, er ov mikið!

Jøda-rakstur í Týsklandi.

Hitlers yvirgangskroppar hava í stevniskrá síni at jakstra allar jødar úr Týsklandi. Rasuhatið er eitt av hövuðspunktunum í Naziosingini. Um dagirnir var heidiin ein boykottling av jødunum og jødiskum forrættningum yvir allt Týskaland. Heila harkaliðið var á fótum frá tíðliga á morgni. Hvørt einasta jødiska heim og forrættning var umgyrd og yvirklisrað við boykottandi plakatum. Hætti nakar ser at fara inn í eina jødiska forrættning, fekk hann eina plakatt smurda í andlitið sum eitt *landasvrtkjaramerki*.

Ein jødiskur ungur maður gjordist so illur, at hann í sjálverju skjeyt ein nazist. Hann og hansara familja varð fongslað. Mannamugvan stormaði fongslíð og skjeyt jødan niður við skot í skot.

Útheimsjødarnir hava svarað

Tað kunngerist fyrri næstingum og vinum, at kæra kona og mamma okkara er heimfarin til hina æviga hvíldina seinasta leygardag.

Jardarferðin fer frá heiminum mikudagin 17. mai kl. 1.

Barna og egna vegna
J. LAMBAA

Havarivur og skuffijørn, veltungaramboð.

Til børn: Trævogvar, hjulbørur og spakar í ymsum støddum biligast hjá

J. F. JACOBSEN
Áarveg — telefon 217.

Ved Bortlodningen ved Bazaren for Fugleljords Sygekasse i December 1932 er nedenævnte Genstande ikke afhændet:

1 Kommode	Nr. 5
1 Kaffestel A	- 86
1 Sofapude B	- 335
1 Thedug	- 219
1 garvet Skind B	- 79

Hvis Genstandene ikke er afhændet inden 1. Juni d. A., tilfalder de Fugleljords Sygekasse.

Fugleljord, den 5. Maj 1933.

Bazarkomiteen.

við at boykotta allar týskar vorur. Hetta tolr Týskland ikki, tí jødarnir eru harrar í veraldarhandlinum. Hitler hevur tí noyðst at aftra seg eitt sindur yvir fyrri jødunum og »avblásta« ta »planlagdu viðari boykottlingina«.

Kjotframleiðslan

í Danmark er nógv størri, enn marknaðurin krevur. Danir hava tí viðtikið at slakta niður alla yvirproduktiónina. 60.000 neyt skulu slaktast við tað sama. Sjálvandi verður tað tey ringastu, ið standa fyrri slagnum. Henda yvirproduktión selist fyrri lítið og lætt. Meginpartin royna teir at nýta til pylsur og konservis — eitt sindur hava vit fingið til Havnar og Tvorøyr.

Kálvakjotið, ið annars hevur verið í góðum prisi, er nú nógv biligari enn fiskurin hjá okkum.

At seta við dugur ikki stórt, hertil kemur, at tað kostar 10 krónur í avgift at slakta ein gøðingakálv ella ungneyt. Við at drepa kálvin við tað sama sparast hesar 10 kr. — og heldur slakta enn at hava útgift við at seta við. Har er ikki betri enn her, uttan tað at Danir eru organiseraðir í vælskipað samvinnufølg, meðan vit her á landi standa hvør sær og arbeida hvør móti øðrum. Nær fara okkara fiskimenn at duga at ganga samvinnuleiðina og bjarga sær úr vesaldóminum?

Ríkisstýrið í Englandi

hevur sett uppskot um, at tað má fáa heimild at boykotta allar russiskar vorur. Hetta er gjørt sum mótmæli móti Russanna fongsling av 4 enskum »ingeniørum«. England hevur kraft hesar verkfæringar givnar leysar. Men Russarnir nokta fyrri tí eina og siga annars, at teir skulu domast í Russlandi.

Gongur dómurin Englandsingum til livs ella ov nær — verður »boykottlingin«. So dregur sundur heldur enn saman landanna millum.

SMÆRAN

hevur nøgd av páleggi til heilt smáar prisir. — Alt goymist í elektriskum kóluskápi og er tí allíð frískt og vælsmakandi.

Knækpylsur og kjøtfars

fæst hvørja ferð »Tjaldur« kemur.

Medistarpylsur.

Alt í konserves.

Prima tálg 0,50 pr. ½ kg.

Smør í pk., prima livurpostej í leysari vekt, speyðupylsa, ymisk sleg, saltað kálvakjot, cervelatpylsa, kjøtpylsa, royktur grisanakki, kókað skinka, salatir, rullupylsa, ymisk sleg, ostur frá 0,40 pd., roykt flesk og annað pálegg.

Allar húshaldarvorur.

Góðar vorur! — Lágir prisir!

Ringið! og tygum fáa vorurnar sendar. Tlf. 47.

HAVNAR KOL- & CEMENTHANDIL

KUL

COKES

BRÆNDE

Tlf. 208.

Útgevarar: Javnaðarmannafølg.
Bladstjóri við ábyrgd: H. M. Jacobsen.
Prentsmíðja B. Z. Jensens, Tórshavn.

eller hvilken Forseelse. Fredløshedssomme og andre »Sektir« var ikke blot idømt eller vedtaget Straf, men ogsaa efter Datidens Forhold en automatisk Fuldbrydelse af Straffen. Kun en national Institution kan opheve en Persons Tilhørlighed til Staten eller give Lovregler for dette. De grønlandske Domstole udøver efter Datidens Opfattelse en Hovedfaktor i Statsmagten over Island og over alle Islændere hvorsomhelst. Dette er kun muligt under den Forudsætning, at Tingene paa Grønland var islandske Statsinstitutioner og Grønland en Del af det islandske Retsfællesskab. Dette er et direkte og fuldt Bevis, der bekræfter det tidligere førte indirekte men fulde Bevis.

Saa harnes min ærede Modstander over min »omfattende uvitenhet om forhold, som ligger udenom forfatterens specialområde« (S. 85). Naar det saa kommer til Stykket, bestaar hele Uvidenheden deri, at jeg ikke kendte et af Prof. E. B. selv forfattet udmærket Skrift om Jæmtland og Herjedalen, et Skrift, som jeg gerne havde villet konsultere med Interesse, dersom det havde været udkommet, dengang jeg skrev og afsluttede min Bog.

Prof. E. B.'s Lære om Herserne ser jeg ingen Anledning til at tillæde. Den forekommer mig blot at være en Paastand, der meget trænger til Bevis. Egentlig vedkommer dette ikke mit Arbejde. Jeg har blot refereret Læren

om Herserne saaledes som den var paa den Tid, da den blev overført paa Goderne, og vist dens Uholdbarhed hvad Goderne angaar.

Paa Side 85 paastaar Prof. E. B., at det af mig i Grøn. statsr. Sttll. S. 198 f. citerede »riki« som Betegnelse for det isl. Retsfællesskab, kun betyder Magtomsraade. Det er meget rigtigt, at »riki« og »veldi« i Almindelighed netop har denne Betydning, og er ikke en statslig Betegnelse. — Men det isl. Retsfællesskab var paa denne Tid blevet organiseret under centraliseret Tvangsmagt, Herskermagt og altsaa blevet til et »Rige« i moderne Forstand. Ved Gennemsyn af den Korrespondance, hvori denne Betegnelse forekommer, vil enhver kunne overbevise sig om, at »riki« her er det islandske Retsfællesskab. Om »Norges konungs veldi« kan der ikke være Tale. For at kunne styre det og skaffe sig Respekt, behøvede man heller ikke, som forudsat, at være i Lommen paa Biskop Árni i Skálholt.

I den tidligere flere Gange nævnte Artikel: »Grønland og Norge i Middelalderen« i Norsk geogr. Aarb. 1921 skriver Prof. E. B. om Islands Landnam: »Længe saa man dette som en direkte følge af Harald Haarfær's erobringer, en flugt fra hans »afrik«. Denne opfatning er vel imidlertid nu opgivet af de allerfleste forskere. . . . Det islandske landnam maa da forklares ikke ut fra politiske, men fra økonomiske forhold«.

Ja, hvorfor ikke lave Historien om til et Modemagasin! Naar man kan helt se bort fra Kilderne og i Stedet for digte og komponere selv efter Behag, skulde der ikke mere være nogen Hindringer i Vejen! At en Ubetydelighed som Forf. til disse Linier ikke har kunnet slutte sig hertil, kunde næppe have Krav paa Opmærksomhed under saa store og oploftede Forhold. — Men Straffen er ikke udebleven. Paa Side 85 skriver E. B.: »at de islandske landnamsmændene er flyktet fra Norge for Harald Haarfæres afrik« horer til de urøkkelige dogmer, som det trygtes kan bygges på.« — Ja, hvorfor egentlig trækkes med al den historiske Overlevering, naar Historien ikke mere behøver nogen Kilder og det er blevet langt mere videnskabeligt at digte og fantasere sig til et Resultat, der passer for Øjeblikket!

Islændere har ret udtømmende Beretninger om Islands Landnam. Landnamabók kender ca. 400 Landnamsmænd ved Navn, deres Slægtsregistre i opad og nedadstigende Linie, deres Familieforhold, deres Stand og personlige Karakteristisk, de vigtigste Begivenheder i deres Liv, Grunden til deres Rejse til Island, deres Opholdstid eller Opholdssteder inden de tog afsted til Island, Gaarden eller Gaardene hvorpaa de bosatte sig paa Island, de geografiske Grænser for hver enkelt Landnam, der danner en Kæde rundt Islands Kyst, kun afbrudt ved, at Islændernes Landnam paa